

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การมองเห็นคุณค่าตนเอง และพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 400 คน นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ผลการศึกษาที่ได้นำเสนอ ดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ปัจจัยส่วนบุคคล)
- 4.2 ผลการศึกษาการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุของผู้สูงอายุ
- 4.3 ผลการศึกษาการมองเห็นคุณค่าตนเองของผู้สูงอายุ
- 4.4 ผลการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ
- 4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ในส่วนนี้จะเป็นการเสนอข้อมูลทั่วไป เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังและข้อมูลพื้นฐานของผู้สูงอายুরวมทั้งเพื่อให้ทราบถึงตัวแปรต่างๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ การมองเห็นคุณค่าตนเองและพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร โดยข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบของร้อยละ

เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุซึ่งใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 261 คน (ร้อยละ 65.3) เพศชาย จำนวน 139 คน (ร้อยละ 34.7)

อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีอายุต่ำสุดคือ 60 ปี และมีอายุสูงสุดคือ 93 ปี โดยจำแนกเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 60 - 74 ปี จำนวน 301 คน (ร้อยละ 75.2) รองลงมา คือ กลุ่มที่มีอายุ

ระหว่าง 75 – 90 ปี จำนวน 97 คน (ร้อยละ 24.3) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 91 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5)

สถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสคู่สมรสอยู่ด้วยกัน จำนวน 190 คน(ร้อยละ 47.5) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสแล้วแต่คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว จำนวน 170 คน (ร้อยละ 42.5) และกลุ่มผู้สูงอายุที่สมรสแล้วแต่ปัจจุบันเป็น ม่าย หย่า แยกกันอยู่ จำนวน 24 คน (ร้อยละ 6.0) สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีสถานภาพโสด จำนวน 16 คน(ร้อยละ 4.0)

จำนวนบุตร

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 1-3 คน (ร้อยละ 41.7) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างมีบุตรจำนวน 4-6 คน (ร้อยละ 35.0) กลุ่มตัวอย่างมีบุตรจำนวน 7-9 คน (ร้อยละ 12.3) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร (ร้อยละ 6.0) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 10 คน (ร้อยละ 5.0)

จำนวนสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือน 4 – 6 คน (ร้อยละ 46.3) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือน 1 – 3 คน (ร้อยละ 33.0) และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือน จำนวน 7 – 9 คน จำนวน 63 คน (ร้อยละ 15.8) สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือน 10 คนขึ้นไป จำนวน 19 คน (ร้อยละ 4.9)

ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 257 คน (ร้อยละ 64.2) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ศึกษา จำนวน 76 คน (ร้อยละ 19.0) กลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 55 คน (ร้อยละ 13.8) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5)

สุขภาพในปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง จำนวน 295 คน (ร้อยละ 73.7) และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ที่มีสุขภาพร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง จำนวน 105 คน (ร้อยละ 26.3)

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่เคยประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 193 คน (ร้อยละ 48.2) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพอื่นๆ คือค้าขาย จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.5) กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 73 คน (ร้อยละ 18.3) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 8.5) และกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5)

รายได้ในปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังคงมีรายได้ จำนวน 386 คน (ร้อยละ 96.5) ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5)

แหล่งที่มาของรายได้

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีรายได้จากบุตรหลาน จำนวน 274 คน (ร้อยละ 71.0) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการประกอบอาชีพ จำนวน 87 คน (ร้อยละ 22.5) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากบำนาญ จำนวน 18 คน (ร้อยละ 4.7) ส่วนกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากอื่นๆ เช่น ญาติพี่น้อง จำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.8) และผู้ที่ไม่ตอบคำถาม จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5)

รายได้ต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีรายได้ 1,000-5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 297 คน (ร้อยละ 76.9) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 62 คน (ร้อยละ 16.1) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.6) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.4) และผู้ที่ไม่ตอบคำถาม จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
1. เพศ ชาย	139	34.7	
หญิง	261	65.3	
รวม	400	100.0	
2. อายุ 60 - 74 ปี	301	75.2	อายุต่ำสุด 60 ปี
75 - 90 ปี	97	24.3	อายุสูงสุด 93 ปี
91 ปีขึ้นไป	2	0.5	
รวม	400	100.0	
3. สถานภาพสมรส			
- โสด	16	4.0	
- คู่สมรสอยู่ด้วยกัน	190	47.5	
- มีหย่า แยกกันอยู่	24	6.0	
- สมรสแต่คู่สมรสเสียชีวิต	170	42.5	
รวม	400	100.0	
4. จำนวนบุตร			
- ไม่มีบุตร	24	6.0	
- มีบุตร 1 - 3 คน	167	41.7	
- มีบุตร 4 - 6 คน	140	35.0	
- มีบุตร 7 - 9 คน	49	12.3	
- มีบุตร 10 คนขึ้นไป	20	5.0	
รวม	400	100.0	
5. จำนวนสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือน			
- มี 1 - 3 คน	133	33.0	
- มี 4 - 6 คน	185	46.3	
- มี 7 - 9 คน	63	15.8	
- มีสมาชิก 10 คนขึ้นไป	19	4.9	
รวม	400	100.0	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
6. ระดับการศึกษา			
- ไม่ได้ศึกษา	76	19.0	
- ประถมศึกษา	257	64.2	
- มัธยมศึกษา	55	13.8	
- อาชีวศึกษา	6	1.5	
- อุดมศึกษา	6	1.5	
รวม	400	100.0	
7. สุขภาพในปัจจุบัน			
- สมบูรณ์แข็งแรง	295	73.7	
- ร่างกายไม่ก่อแข็งแรง	105	26.3	
รวม	400	100.0	
8. อาชีพสุดท้าย			
- รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	34	8.5	
- รับจ้าง	193	48.2	
- เกษตรกรรม	6	1.5	
- ธุรกิจส่วนตัว	73	18.3	
- อื่นๆ เช่น ค้าขาย	94	23.5	
รวม	400	100.0	
9. รายได้ในปัจจุบัน			
- มีรายได้	386	96.5	
- ไม่มีรายได้	14	3.5	
รวม	400	100.0	
10. แหล่งที่มาของรายได้			
- บุตรหลาน	274	71.0	
- ประกอบอาชีพ	87	22.5	
- บำเหน็จ บำนาญ	18	4.7	
- อื่นๆ เช่น ญาติที่น้อง	7	1.8	
รวม	386	100.0	มีผู้ไม่ตอบ 14 คน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
11.รายได้ต่อเดือน			
- 1,000 - 5,000 บาท	297	76.9	
- 5,001 - 10,000 บาท	62	16.1	
- 10,001 - 15,000 บาท	14	3.6	
- อื่น ๆ เช่น ต่ำกว่า 1,000 บาท	13	3.4	
รวม	386	100.0	มีผู้ไม่ตอบ 14 คน

4.2 ผลการศึกษาการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ

จากผลการศึกษาการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุนี้ แสดงถึงการเตรียมตัวด้านจิตใจ การเตรียมตัวด้านร่างกาย การเตรียมเกี่ยวกับการอยู่อาศัย บ้านพักอาศัย และการอาศัยอยู่ในชุมชน การเตรียมตัวทางเศรษฐกิจ แสดงผลการศึกษาดังนี้

4.2.1 การเตรียมตัวด้านจิตใจ

ฟังเทศน์ สันทนาธรรม

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ปัจจุบันได้ฟังเทศน์ สันทนาธรรมเป็นประจำ จำนวน 166 คน (ร้อยละ 41.5) รองลงมาในกลุ่มตัวอย่างปัจจุบันฟังเทศน์ สันทนาธรรม นานๆ ครั้ง จำนวน 126 คน (ร้อยละ 31.5) นอกจากนี้อีกจำนวน 80 คน (ร้อยละ 20.0) ไม่ได้ฟังเทศน์ สันทนาธรรมเลย ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ฟังเทศน์ สันทนาธรรม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และเดือนละ 2 ครั้ง จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5)

ทำบุญ บริจาค

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ปัจจุบันได้ทำบุญ บริจาคเป็นประจำ จำนวน 175 คน (ร้อยละ 43.7) รองลงมาในกลุ่มตัวอย่างได้ทำบุญ บริจาคนาน ๆ ครั้ง จำนวน 109 คน (ร้อยละ 27.2) กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำบุญ บริจาค สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 50 คน (ร้อยละ 12.5) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำบุญ บริจาคเลย จำนวน 49 คน (ร้อยละ 12.3) และ กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำบุญ บริจาค เดือนละ 2 ครั้ง จำนวน 17 คน (ร้อยละ 4.3)

ไปวัดโบสถ์ สุहर่า

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไปวัดโบสถ์สุहर่านาน ๆ ครั้ง จำนวน 165 คน (ร้อยละ 41.2) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ไปวัดโบสถ์ สุहर่าเลยจำนวน 101 คน (ร้อยละ 25.3) กลุ่มตัวอย่างที่ไปวัดโบสถ์ สุहर่า เป็นประจำ จำนวน 88 คน (ร้อยละ 22.0) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไปวัดโบสถ์ สุहर่า สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7.0) และ กลุ่มตัวอย่างที่ไปวัดโบสถ์ สุहर่า เดือนละ 2 ครั้ง จำนวน 18 คน (ร้อยละ 4.5)

กิจกรรมยามว่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ดูทีวี ฟังวิทยุ จำนวน 339 คน (ร้อยละ 84.8) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างได้อ่านหนังสือ จำนวน 159 คน (ร้อยละ 39.8) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ปลูก รดน้ำต้นไม้ จำนวน 142 คน (ร้อยละ 35.5) กลุ่มตัวอย่างที่ไปเที่ยว จำนวน 64 คน (ร้อยละ 16.0) และกลุ่มตัวอย่างที่เล่นไพ่จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5) กลุ่มตัวอย่างที่ทำสิ่งประดิษฐ์/เย็บปักถักร้อย จำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.3) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตอบคำถามจำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ข้อมูลการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านจิตใจ

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เตรียมตัวด้านจิตใจ		
พึงเทสน์ สันทนาธรรม		
- ไม่ได้ทำเลย	80	20.0
- นาน ๆ ครั้ง	126	31.5
- เดือนละ 2 ครั้ง	14	3.5
- สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	14	3.5
- เป็นประจำ	166	41.5
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำบุญ บริจาค		
- ไม่ได้ทำเลย	49	12.3
- นานๆ ครั้ง	109	27.2
- เดือนละ 2 ครั้ง	17	4.3
- สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	50	12.5
- เป็นประจำ	175	43.7
รวม	400	100.0
ไปวัด โบสถ์ สุเหร่า		
- ไม่ได้ทำเลย	101	25.3
- นานๆ ครั้ง	165	41.2
- เดือนละ 2 ครั้ง	18	4.5
- สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	28	7.0
- เป็นประจำ	88	22.0
รวม	400	100.0
กิจกรรมยามว่าง		
- ดูทีวี / ฟังวิทยุ	339	84.8
- อ่านหนังสือ	159	39.8
- ปลูก / รดน้ำต้นไม้	142	35.5
- ไปเที่ยว	64	16.0
- เล่นไพ่	14	3.5
- ทำสิ่งประดิษฐ์เย็บปักถักร้อย	13	3.3

4.2.2 การเตรียมตัวด้านร่างกาย

รับประทานอาหารเสริมยาบำรุงเป็นประจำ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ รับประทานอาหารเสริมยาบำรุงเป็นประจำ จำนวน 210 คน (ร้อยละ 52.5) ส่วนอีกจำนวน 190 คน (ร้อยละ 47.5) ไม่ได้รับประทานอาหารเสริมยาบำรุง

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่รับประทานอาหารเสริม คือ แบรินค์ รังนก ข้าวโอต นม โอวัลติน ไมโล จำนวน 198 คน (ร้อยละ 94.3) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับประทานอาหารเสริม แบรินค์ รังนก ข้าวโอต นม จำนวน 12 คน (ร้อยละ 5.7) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่รับประทานยาบำรุงร่างกาย คือ นมผง สหรัย โสม วิตามินต่าง ๆ จำนวน 48 คน (ร้อยละ 22.9) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับประทานยาบำรุงร่างกาย นมผง สหรัย โสม วิตามินต่าง ๆ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 77.1)

อาหารที่รับประทานเป็นประจำ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่รับประทานผักผลไม้ จำนวน 385 คน (ร้อยละ 96.3) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างรับประทาน ปลา จำนวน 384 คน (ร้อยละ 96.0) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 6 - 8 แก้ว มีจำนวน 300 คน (ร้อยละ 75.0) กลุ่มตัวอย่างที่รับประทาน ถั่ว เต้าหู้ จำนวน 260 คน (ร้อยละ 65.0) และกลุ่มตัวอย่างที่รับประทาน เนื้อหมู วัว ไก่ ที่มีมันน้อย จำนวน 241 คน (ร้อยละ 60.3)

การออกกำลังกาย

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ออกกำลังกาย จำนวน 299 คน (ร้อยละ 74.7) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ออกกำลังกาย จำนวน 101 คน (ร้อยละ 25.3)

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ออกกำลังกายโดยวิธีเดินเร็ว วิ่งเหยาะ ๆ จำนวน 218 คน (ร้อยละ 54.5) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างออกกำลังกายโดยวิธี รำมวยจีน โยคะ จำนวน 110 (ร้อยละ 27.5) และกลุ่มตัวอย่างที่ออกกำลังกายโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ ยกแขนยกขา จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.0) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ออกกำลังกายโดยถีบจักรยาน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.8) กลุ่มตัวอย่างที่ออกกำลังกายโดยวิธีแอโรบิค จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.0) และกลุ่มตัวอย่างที่ออกกำลังกายโดยวิธี รำกระบอง และเล่นกีฬา มีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5)

สูบบุหรี่

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่เคยสูบบุหรี่ จำนวน 327 คน (ร้อยละ 81.7) และกลุ่มตัวอย่างที่เคยสูบบุหรี่ จำนวน 73 คน (ร้อยละ 18.3)

ดื่มสุรา กระแช่ เบียร์ ชาดอง

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ดื่มสุรา กระแช่ เบียร์ ชาดอง จำนวน 292 คน (ร้อยละ 73.0) และกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มสุรา กระแช่ เบียร์ ชาดอง จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27.0) ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3
ข้อมูลการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านร่างกาย

ลักษณะข้อมูล	คน (จำนวน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เตรียมด้านร่างกาย			
- ไม่ได้รับประทานอาหารเสริม / ขาบำรุงร่างกายเป็นประจำ	190	47.5	
- รับประทานอาหารเสริม / ขาบำรุงร่างกายเป็นประจำ	210	52.5	
รวม	400	100.0	
- ไม่ได้รับประทานอาหารเสริม	12	5.7	
- รับประทานอาหารเสริม	198	94.3	
- ไม่ได้รับประทานขาบำรุง	162	77.1	
- รับประทานขาบำรุง	48	22.9	
อาหารที่รับประทานเป็นประจำ			
- ผัก ผลไม้	385	96.3	
- ปลา	384	96.0	
- ดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้ว	300	75.0	
- ถั่ว เต้าหู้	260	65.0	
- เนื้อหมู วัว ไก่ ที่มีมันน้อย	241	60.3	ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
การออกกำลังกาย			
- ออกกำลังกาย	299	74.7	
- ไม่ได้ออกกำลังกาย	101	25.3	
รวม	400	100.00	
วิธีการออกกำลังกาย			
- เดินเร็ว / วิ่งเหยาะๆ	218	54.5	
- ยกแขนขา	12	3.0	
- รำมวยจีน โยคะ	110	27.5	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	คน (จำนวน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
- ถีบจักรยาน	11	2.8	ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
- แอโรบิค	8	2.0	
- เล่นกีฬา	2	0.5	
- รำกระบอง	2	0.5	
สุนนุหรี			
- ไม่เคยสูบ	327	81.7	
- เคยสูบ	73	18.3	
รวม	400	100.0	
สุรา กระแช่ เบียร์ ยาดอง			
- ไม่เคยดื่ม	292	73.0	
- เคยดื่ม	108	27.0	
รวม	400	100.0	

4.2.3 การเตรียมด้านที่อยู่อาศัย บ้านพัก และการอาศัยอยู่ในชุมชนสังคม

ห้องนอนแยกเป็นสัดส่วน

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีห้องนอนแยกเป็นสัดส่วน จำนวน 364 คน (ร้อยละ 91.0) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีห้องนอน แยกเป็นสัดส่วน จำนวน 36 คน (ร้อยละ 9.0)

ห้องนอนอยู่ชั้นล่างขึ้นลงสะดวก

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ห้องนอนอยู่ชั้นล่างขึ้นลงสะดวก จำนวน 353 คน (ร้อยละ 88.2) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีห้องนอนอยู่ชั้นล่างขึ้นลงไม่สะดวก จำนวน 47 คน (ร้อยละ 11.8)

ห้องนอนที่พักใกล้ห้องน้ำห้องส้วม

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีห้องนอนที่พักใกล้ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 360 คน (ร้อยละ 90.0) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีห้องนอนที่พักใกล้ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.0)

ห้องนอนที่พักอากาศถ่ายเทสะดวก

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ห้องนอนที่พักอากาศถ่ายเทสะดวก จำนวน 380 คน (ร้อยละ 95.0) และกลุ่มตัวอย่างที่ห้องนอนที่พักอากาศถ่ายเทไม่สะดวก จำนวน 20 คน (ร้อยละ 5.0)

สิ่งแวดล้อมบริเวณบ้าน

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่จัดสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้านสะอาด จำนวน 250 คน (ร้อยละ 62.5) รองลงมาจัดสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้านสะอาดพอใช้ จำนวน 110 คน (ร้อยละ 27.5) กลุ่มตัวอย่างที่จัดสิ่งแวดล้อมสะอาดมาก จำนวน 25 คน (ร้อยละ 6.2) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่จัดสิ่งแวดล้อมสกปรก จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5) และกลุ่มตัวอย่างที่จัดสิ่งแวดล้อมสกปรกมากมีจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3)

เป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม สมาคม

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรม สมาคม จำนวน 258 คน (ร้อยละ 64.4) รองลงมาเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ จำนวน 46 คน (ร้อยละ 11.5) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกฌาปนกิจ จำนวน 38 (ร้อยละ 9.5) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกชมรมพัฒนาหมู่บ้าน จำนวน 19 คน (ร้อยละ 4.8) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกองค์กรศาสนา จำนวน 15 คน (ร้อยละ 3.8) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกองค์กรอื่น ๆ เช่น สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.0) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และ อสม. จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.0) ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ข้อมูลการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านที่อยู่อาศัย

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เตรียมที่อยู่อาศัย			
- ห้องนอนแยกเป็นสัดส่วน	364	91.0	
- ไม่มีห้องนอนแยกเป็นสัดส่วน	36	9.0	
รวม	400	100.0	
- ห้องนอนชั้นล่าง/ชั้นลงสะดวก	353	88.2	
- ห้องอยู่ชั้นล่าง/ชั้นลงไม่สะดวก	47	11.8	
รวม	400	100.0	
- ห้องนอนที่พักใกล้ห้องน้ำห้องส้วม	360	90.0	
- ไม่มีห้องนอนที่พักใกล้ห้องน้ำห้องส้วม	40	10.0	
รวม	400	100.0	
- ห้องนอนที่พักอากาศถ่ายเทสะดวก	380	95.0	
- ห้องนอนที่พักอากาศถ่ายเทไม่สะดวก	20	5.0	
รวม	400	100.0	
สิ่งแวดล้อมบริเวณบ้าน			
- สกปรกมาก	1	0.3	
- สกปรก	14	3.5	
- พอใช้	110	27.5	
- สะอาด	250	62.5	
- สะอาดมาก	25	6.2	
รวม	400	100.0	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
สมาชิกของกลุ่ม / ชมรม / สมาคม			
- ชมรมผู้สูงอายุ	46	11.5	ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
- ฌาปนกิจ	38	9.5	
- ชมรมพัฒนาหมู่บ้าน	19	4.8	
- องค์การศาสนา	15	3.8	
- องค์การอื่นๆ สหกรณ์เครดิตยูเนียน	8	2.0	
- กลุ่มแม่บ้าน	4	1.0	
- พรรคการเมือง	6	1.5	
- อสม.	6	1.5	
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรม สมาคม	258	64.4	

4.2.4 การเตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ออมเงิน/ฝากธนาคาร จำนวน 111 คน (ร้อยละ 27.8) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างซื้อที่ดิน/ทรัพย์สินชนิดอื่นๆ จำนวน 37 คน (ร้อยละ 9.3) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันสุขภาพ จำนวน 19 คน (ร้อยละ 4.8) กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่เคยทำเรื่องออมเงิน/ฝากธนาคาร ซื้อที่ดิน/ทรัพย์สินชนิดอื่นๆทำประกันสุขภาพ จำนวน 120 คน (ร้อยละ 30.0)

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้เตรียมเงินออม/ทรัพย์สินชนิดนี้เนื่องจากเพียงพอ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 90.0) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เตรียมเงินออม/ทรัพย์สินชนิดนี้เนื่องจากไม่เพียงพอ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 10.0) และสาเหตุที่ไม่เตรียมเงินออม เนื่องจากไม่คิดว่าจำเป็นเพราะเป็นภาระของคู่สมรสหรือลูก จำนวน 131 คน (ร้อยละ 46.8) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะออม จำนวน 123 คน (ร้อยละ 43.9) และสาเหตุที่ไม่เตรียมเงินออมโดยไม่ระบุในอื่น ๆ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 9.3)

หลักประกันสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีหลักประกันสุขภาพ โดยมีบัตรสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 321 คน (ร้อยละ 80.3) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีหลักประกันสุขภาพที่อื่นๆ ได้แก่บริษัทเอกชนจำนวน 23 คน (ร้อยละ 5.8) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีหลักประกันสุขภาพจากสิทธิ์สวัสดิการจากบุตร/คู่สมรส จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.0) และกลุ่มตัวอย่างที่มีบัตร

ข้าราชการจำนวน 15 คน (ร้อยละ 3.8) กลุ่มตัวอย่างที่มีบัตรประกันสุขภาพกับเอกชน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.8) และกลุ่มตัวอย่างที่มีบัตรทหารผ่านศึก จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3) กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีบัตรประกันสังคม จำนวน 400 คน (ร้อยละ 100.0) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

ข้อมูลการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านเศรษฐกิจ

ลักษณะข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ			
- ผ่าธนาคาร / เงินออม	111	27.8	ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
- ซื้อที่ดิน/ ทรัพย์สินชนิดอื่นๆ	37	9.3	
- ทำประกันสุขภาพ	19	4.8	
- ไม่เคยทำเรื่องเงินออม/ ผ่าธนาคาร/ ซื้อที่ดินทรัพย์สินชนิดอื่น ๆ ทำประกัน สุขภาพ	120	30.0	
- เงินออมหรือทรัพย์สินที่เตรียมไว้เพียงพอ	108	90.0	
- เงินออกหรือทรัพย์สินที่เตรียมไว้ไม่ เพียงพอ	12	10.0	
สาเหตุที่ไม่เตรียมเงิน เพราะ			
- ไม่คิดว่าจำเป็นเพราะเป็นภาระของ คู่สมรสหรือลูก	131	46.8	
- รายได้ไม่เพียงพอที่จะออม	123	43.9	
- อื่น ๆ ไม่ระบุสาเหตุ	26	9.3	
รวม	400	100.0	
หลักประกันสุขภาพ			
- บัตรสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข	321	80.3	ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
- หลักประกันสุขภาพอื่นๆ	23	5.8	
-สวัสดิการจากบุตร / คู่สมรส	16	4.0	
- บัตรข้าราชการ	15	3.8	
- ประกันสุขภาพกับเอกชน	11	2.8	
- บัตรทหารผ่านศึก	5	1.3	
- ไม่มีบัตรประกันสังคม	400	100.0	

4.3 ผลการวิจัยการมองเห็นคุณค่าตนเองของผู้สูงอายุ

การศึกษาการมองเห็นคุณค่าตนเองของผู้สูงอายุ ผู้ศึกษาได้แยกการมองเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุเป็น 4 ลักษณะ คือ ความรู้สึกต่อร่างกายตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น ความสำเร็จของตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง แสดงผลการวิจัย ดังนี้

4.3.1 การศึกษาความรู้สึกต่อร่างกายตนเอง

พบว่า ผู้สูงอายุยอมรับกับสภาพผิวหนังที่เหี่ยวแห้ง จำนวน 394 คน (ร้อยละ 98.5) มีเพียง 6 คน (ร้อยละ 1.5) ที่ไม่สามารถยอมรับสภาพผิวหนังที่เหี่ยวแห้งได้ และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนมากมีความรู้สึกท้อแท้เมื่อทำอะไรแล้วรู้สึกเหนื่อยเร็ว จำนวน 227 คน (ร้อยละ 56.8) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความรู้สึกท้อแท้เมื่อทำอะไรรู้สึกเหนื่อยเร็ว จำนวน 170 คน (ร้อยละ 42.5) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจกับความรู้สึกท้อแท้เมื่อทำอะไรแล้วเหนื่อยเร็ว จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.8) ส่วนความรู้สึกกังวลกับการหลงลืม จำนวน 269 คน (ร้อยละ 67.3) ขณะที่จำนวน 129 คน (ร้อยละ 32.3) ไม่มีความรู้สึกกังวลกับการหลงลืม และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ไม่แน่ใจกับความรู้สึกกังวลกับการหลงลืม กลุ่มตัวอย่างที่ทำได้สามารถขับถ่ายอุจจาระได้ทุกวัน จำนวน 399 คน (ร้อยละ 99.8) และที่ไม่สามารถทำได้กับการถ่ายอุจจาระได้ทุกวัน จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3) กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวไม่สะดวก จำนวน 265 คน (ร้อยละ 66.3) ขณะที่จำนวน 133 คน (ร้อยละ 33.3) ไม่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวไม่สะดวก และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ไม่แน่ใจกับความรู้อันเบื้องต้นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวไม่สะดวก

4.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น

พบว่าสมาชิกในครอบครัวมีความภาคภูมิใจในตัวผู้สูงอายุ จำนวน 354 คน (ร้อยละ 88.5) ส่วนจำนวน 34 คน (ร้อยละ 8.5) ไม่แน่ใจกับสมาชิกในครอบครัวที่มีความภาคภูมิใจในตัวผู้สูงอายุ และจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.0) ไม่สามารถเป็นที่พึ่งของบุตรหลานและครอบครัวได้ ส่วนการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนผู้สูงอายุในยามเจ็บป่วยมีจำนวน 339 คน (ร้อยละ 84.8) สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนผู้สูงอายุในยามเจ็บป่วยได้ ขณะที่จำนวน 31 คน (ร้อยละ 7.8) ไม่แน่ใจในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนผู้สูงอายุในยามเจ็บป่วยได้ และจำนวน 30 คน (ร้อยละ 7.5) ไม่สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนผู้สูงอายุในยามเจ็บป่วยได้ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุไม่มีความลำบากใจในการพบปะผู้อื่นจำนวนมาก จำนวน 201 คน (ร้อยละ 50.3) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความลำบากใจในการ

พบปะผู้คนจำนวนมาก จำนวน 183 คน (ร้อยละ 45.8) และจำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.0) ไม่แน่ใจว่ามีความลำบากใจกับการพบปะผู้คนจำนวนมาก กลุ่มตัวอย่างที่มีความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรมในชุมชน จำนวน 359 คน (ร้อยละ 89.9) ส่วนจำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.8) ไม่มีความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรมในชุมชนและจำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.5) ไม่แน่ใจกับความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรมในชุมชน

4.3.3 ความสำเร็จของตนเอง

พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่มีความรู้สึกด้าด้อย (ฐานะ การศึกษา) จำนวน 308 คน (ร้อยละ 77.0) ส่วนจำนวน 90 คน (ร้อยละ 22.5) มีความรู้สึกด้าด้อย (ฐานะ การศึกษา) และเพียง จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) มีความรู้สึกไม่แน่ใจกับการด้าด้อย (ฐานะ การศึกษา) สำหรับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ไม่มีความรู้สึกอยากเป็นคนอื่น จำนวน 348 คน (ร้อยละ 87.0) มีความรู้สึกอยากเป็นคนอื่น จำนวน 50 คน (ร้อยละ 12.5) และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) มีความรู้สึกไม่แน่ใจอยากเป็นคนอื่น ส่วนในชุมชนให้ความสำคัญฐานะเป็นผู้อาวุโส จำนวน 374 คน (ร้อยละ 93.5) และมีความรู้สึกไม่ให้ความสำคัญและไม่แน่ใจว่าชุมชนให้ความสำคัญฐานะเป็นผู้อาวุโส จำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.3) ส่วนความรู้สึกภูมิใจที่ทำให้บุตรหลานประสบความสำเร็จ จำนวน 382 คน (ร้อยละ 95.5) ส่วนจำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.8) มีความรู้สึกไม่แน่ใจ และจำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.8) มีความรู้สึกไม่ภูมิใจที่ทำให้บุตรหลานประสบความสำเร็จ และกลุ่มตัวอย่างที่มีความสุขที่อบรมบุตรหลานให้เป็นคนดี จำนวน 384 คน (ร้อยละ 96.0) ส่วนจำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.3) มีความรู้สึกไม่แน่ใจ กลุ่มตัวอย่างที่มีความสุข จำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.8) มีความรู้สึกไม่มีความสุขที่อบรมบุตรหลานให้เป็นคนดี

4.3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง

พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุไม่ต้องมีคนคอยบอกว่าต้องทำอะไรบ้าง จำนวน 262 คน (ร้อยละ 65.5) ส่วนจำนวน 136 คน (ร้อยละ 34.0) ต้องมีคนคอยบอกว่าต้องทำอะไรบ้าง และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ไม่แน่ใจว่าต้องมีคนคอยบอกว่าต้องทำอะไรบ้าง ส่วนการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้โดยไม่รู้สึกหนักหนาเกินไป จำนวน 339 คน (ร้อยละ 84.8) ส่วนจำนวน 56 คน (ร้อยละ 14.0) ไม่สามารถตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้โดยไม่รู้สึกหนักหนาเกินไป และจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3) ไม่แน่ใจกับการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 267 คน (ร้อยละ 66.8) ไม่มีความรู้สึกวิตกกังวลในเรื่องใดเลย และจำนวน 131 คน (ร้อยละ 32.8) มีความรู้สึกวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) มีความไม่แน่ใจกับความรู้สึกวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ ส่วนความพอใจที่ได้ทำประโยชน์แก่บุตร

หลาน/สมาชิก มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.3) มีความพอใจส่วน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่พอใจที่ได้ทำประโยชน์และจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3) ไม่แน่ใจว่าได้ทำประโยชน์
 แก่บุตรหลาน/สมาชิก ส่วนความผิดพลาดในสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำนวน 231 คน (ร้อยละ 57.8) ไม่กลัวต่อความผิดพลาดในสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว ส่วนจำนวน 163 คน (ร้อยละ 40.8) กลัวความผิดพลาดในสิ่งที่ทำไปแล้ว และจำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่แน่ใจกับความผิดพลาดในสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว ส่วนการใช้ชีวิตทำความดีและทำบุญทำทาน มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำนวน 382 คน (ร้อยละ 95.5) ใช้ชีวิตส่วนใหญ่การทำบุญทำทาน ส่วนจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.0) ไม่ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในการทำความดีและทำบุญทำทาน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่แน่ใจกับการใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในการทำความดีและทำบุญทำทาน ส่วนมีความสุขที่ได้ทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 396 คน (ร้อยละ 99.0) ไม่มีความสุขและไม่แน่ใจที่ได้ทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ส่วนความไม่แน่ใจที่ได้ทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ส่วนความเชื่อศาสนิกชนควรมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จำนวน 398 คน (ร้อยละ 99.5) มีความเชื่อ และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ไม่มีความเชื่อว่าศาสนิกชนควรมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ส่วนความเชื่อทำดีในภพนี้เพื่อได้รับผลดีในภพหน้า จำนวน 331 คน (ร้อยละ 82.5) ความเชื่อ ส่วนจำนวน 61 คน (ร้อยละ 15.3) ไม่มีความเชื่อทำดีในภพนี้เพื่อได้รับผลดีในภพหน้า และจำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.0) ไม่แน่ใจในความเชื่อทำดีในภพนี้เพื่อได้รับผลดีในภพหน้า และกลุ่มตัวอย่างที่มีความทุกข์จะปล่อยวางและใช้ธรรมะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ จำนวน 375 คน (ร้อยละ 93.8) ส่วนจำนวน 20 คน (ร้อยละ 5.0) เมื่อมีความทุกข์จะไม่ปล่อยวาง และจำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.0) ไม่แน่ใจเมื่อมีความทุกข์จะปล่อยวาง ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6
ข้อมูลการมองเห็นคุณค่าตนเองของผู้สูงอายุ

ลักษณะข้อมูล (N= 400)	จริง		ไม่แน่ใจ		ไม่จริง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้สึกต่อร่างกาย						
ยอมรับกับสภาพผิวหนังที่เหี่ยวแห้ง	394	98.5			6	1.5
รู้สึกห่อเหี่ยวเมื่อทำอะไรแล้วเหนื่อยเร็ว	227	56.8	3	0.8	170	42.5
รู้สึกกังวลกับการหลงลืม	269	67.3	2	0.5	129	32.3
ทำได้ใจที่สามารถขับถ่ายได้ทุกวัน	399	99.8			1	0.3
เบื่อหน่ายกับการเคลื่อนไหวไม่สะดวก	265	66.3	2	0.5	133	33.3
ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น						
สมาชิกครอบครัวภาคภูมิใจในตัวท่าน	354	88.5	34	8.5	12	3.0
เป็นที่พึ่งของบุตรหลานและครอบครัว	360	90.0	28	7.0	12	3.0
ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนสูงอายุในยามเจ็บ	339	84.8	31	7.8	30	7.5
ลำบากใจในการพบปะผู้คนจำนวนมาก	183	45.8	16	4.0	201	50.3
มีความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรมในชุมชน	359	89.8	14	3.5	27	6.8
ความสำเร็จของตนเอง						
รู้สึกต่ำต้อย (ฐานะ การศึกษา)	90	22.5	2	0.5	308	77.0
บ่อยครั้งที่อยากเป็นคนอื่น	50	12.5	2	0.5	348	87.0
ชุมชนให้ความสำคัญฐานะเป็นผู้อาวุโส	374	93.5	13	3.3	13	3.3
ภูมิใจที่ทำให้บุตรหลานประสบความสำเร็จ	382	95.5	11	2.8	7	1.8
มีความสุขที่อบรมบุตรหลานให้เป็นคนดี	384	96.0	9	2.3	7	1.8

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล (N= 400)	จริง		ไม่แน่ใจ		ไม่จริง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความเชื่อมั่นในตนเอง						
ต้องมีคนคอยบอกว่าต้องทำอะไรบ้าง	136	34.0	2	0.5	262	65.5
ตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้โดยไม่รู้สึกรหนักเกินไป	339	84.8	5	1.3	56	14.0
ไม่รู้สึกรวิตกกังวลในเรื่องใดเลย	267	66.8	2	0.5	131	32.8
พอใจที่ได้ทำประโยชน์แก่บุคลากร/สมาชิก	389	97.3	5	1.3	6	1.5
ไม่กลัวความผิดพลาดในสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว	231	57.8	6	1.5	163	10.4
ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ทำความดี/ทำบุญ/ทำทาน	382	95.5	6	1.5	12	3.0
มีความสุขที่ได้ทำประโยชน์ช่วยผู้อื่น	396	99.0	2	0.5	2	0.5
ควรมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ	398	99.5			2	0.5
ทำดีในภพนี้เพื่อได้รับผลดีในภพหน้า	331	82.5	8	2.0	61	15.3
มีความทุกข์จะปล่อยวาง/ใช้ธรรมะ	375	93.8	5	1.3	20	5.0

4.4 ผลการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ

การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ผู้ศึกษาได้แยกพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ พฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรค พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย ผลการวิจัย ดังนี้

4.4.1 การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรค

พบว่า ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพในการรักษาความสะอาดของร่างกาย และการรับประทานอาหาร จำนวน 392 คน (ร้อยละ 98.0) ส่วนจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3) ไม่แน่ใจและจำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.8) ไม่มีความเข้าใจในการรักษาความสะอาด ส่วนอาหารที่มีแมลงวันตอม น้ำดื่มที่ไม่สะอาดทำให้ท้องเสียได้ จำนวน 356 คน (ร้อยละ 98.0) ส่วนจำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.0) ไม่มีความเข้าใจ และจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.0) ไม่แน่ใจกับอาหารที่มีแมลงวันตอม น้ำดื่มที่ไม่สะอาดทำให้ท้องเสียได้

ส่วนการออกกำลังกายเป็นประจำเพื่อสุขภาพแข็งแรง จำนวน 356 คน (ร้อยละ 89.0) ส่วนจำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.0) ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ และจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.0) ไม่แน่ใจกับการออกกำลังกายเป็นประจำเพื่อสุขภาพแข็งแรง ส่วนความจำเป็นต้องไปตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 313 คน (ร้อยละ 78.3) ส่วนจำนวน 81 คน (ร้อยละ 20.3) ไม่จำเป็นต้องตรวจสุขภาพประจำปี และจำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่แน่ใจกับการตรวจสุขภาพประจำปี ส่วนกิจกรรมพิเศษร่วมกับสมาชิกครอบครัว จำนวน 333 คน (ร้อยละ 83.3) ส่วนจำนวน 52 คน (ร้อยละ 13.0) ไม่มีกิจกรรมพิเศษ และจำนวน 15 คน (ร้อยละ 3.8) ไม่แน่ใจกับกิจกรรมพิเศษร่วมกับสมาชิกครอบครัว

4.4.2 พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย

พบว่าผู้สูงอายุเมื่อเจ็บป่วยไปพบแพทย์ จำนวน 353 คน (ร้อยละ 88.3) ส่วนจำนวน 29 คน (ร้อยละ 7.3) เมื่อเจ็บป่วยท่านไม่ไปพบแพทย์ และจำนวน 18 คน (ร้อยละ 4.5) ไม่แน่ใจเมื่อเจ็บป่วยไปพบแพทย์ ส่วนเมื่อเจ็บป่วยทุกครั้งจะซื้อยามารับประทานเอง จำนวน 260 คน (ร้อยละ 65.0) ส่วนจำนวน 130 คน (ร้อยละ 32.5) เมื่อเจ็บทุกครั้งจะไม่ซื้อมารับประทานเอง และจำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.5) ไม่แน่ใจ เมื่อเจ็บป่วยทุกครั้งจะซื้อยามารับประทานเอง

ส่วนการรับประทานอาหารเสริมหรือยาบำรุงเพื่อให้หายเจ็บป่วยเร็ว ๆ จำนวน 297 คน (ร้อยละ 74.3) ส่วนจำนวน 96 คน (ร้อยละ 24.0) ไม่รับประทานอาหารเสริม และจำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.3) ไม่แน่ใจการรับประทานอาหารเสริมหรือยาบำรุงเพื่อให้หายเจ็บป่วยเร็ว ๆ ส่วนเมื่อเจ็บป่วยจะพักผ่อนตามคำแนะนำของแพทย์ จำนวน 378 คน (ร้อยละ 94.5) ส่วนจำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.3) เมื่อเจ็บป่วยไม่ได้พักผ่อนตามคำแนะนำของแพทย์ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.3) ไม่แน่ใจเมื่อเจ็บป่วยจะพักผ่อนตามคำแนะนำแพทย์ และเมื่อเจ็บป่วยจะไม่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ จำนวน 327 คน (ร้อยละ 81.8) ส่วนจำนวน 70 คน (ร้อยละ 17.5) เมื่อเจ็บป่วยยังดื่มสุราและสูบบุหรี่

4.4.3 พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย

พบว่า ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองตามคำแนะนำของแพทย์ จำนวน 392 คน (ร้อยละ 98.0) ส่วนจำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่สามารถดูแลตนเองตามคำแนะนำของแพทย์ และจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ไม่แน่ใจสามารถดูแลตนเองตามคำแนะนำของแพทย์ ส่วนการรับประทานอาหารและยาตามคำแนะนำของแพทย์ จำนวน 390 คน (ร้อยละ 97.5) และไม่แน่ใจไม่ได้รับประทานอาหารและยาตามคำแนะนำของแพทย์ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3)

การไปตรวจรักษาตามที่แพทย์นัด จำนวน 384 คน (ร้อยละ 96.0) ส่วนจำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.5) ไม่ได้ไปตรวจรักษาตามที่แพทย์นัด และจำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่แน่ใจไปตรวจรักษาตามที่แพทย์นัด ส่วนการเกิดความผิดปกติหลังการรักษาจะรีบไปพบแพทย์ จำนวน 363 คน (ร้อยละ 90.8) ส่วนจำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.8) ไม่ไปพบแพทย์เมื่อเกิดความผิดปกติ และจำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.5) ไม่แน่ใจเมื่อเกิดความผิดปกติหลังการรักษาจะรีบไปพบแพทย์ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7
ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ

ลักษณะข้อมูล (N= 400)	จริง		ไม่แน่ใจ		ไม่จริง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรค						
ความสะอาดร่างกาย/การรับประทานอาหาร	392	98.0	5	1.3	3	0.8
อาหารที่มีแมลงวันค่อม / น้ำคั้นไม่สะอาดทำให้ ท้องเสียได้	392	98.0			8	2.0
ออกกำลังกายเป็นประจำเพื่อสุขภาพแข็งแรง	356	89.0	4	1.0	40	10.0
ไม่จำเป็นต้องตรวจสุขภาพประจำปี	81	20.3	6	1.5	313	78.3
กิจกรรมพิเศษร่วมกับสมาชิกครอบครัว	333	83.3	15	3.8	52	13.0
พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย						
เมื่อเจ็บป่วยส่วนใหญ่ไปพบแพทย์	353	88.3	18	4.5	29	7.3
ทุกครั้งที่เจ็บป่วยจะซื้อยากินเอง	260	65.0	10	2.5	130	32.5
อาหารเสริม/ยาบำรุงเพื่อให้หายเจ็บป่วยเร็ว	297	74.3	7	1.8	96	24.0
เจ็บป่วยจะพักผ่อนตามคำแนะนำของแพทย์	378	94.5	9	2.3	13	3.3
เมื่อเจ็บป่วยจะไม่ดื่มสุรา/สูบบุหรี่	327	81.8	2	0.5	70	17.5
พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย						
สามารถดูแลตนเองตามคำแนะนำของแพทย์	392	98.0	2	0.5	6	1.5
รับประทานอาหาร/ยาตามคำแนะนำของแพทย์	390	97.5	5	1.3	5	1.3
ไปตรวจรักษาตามที่แพทย์นัด	384	96.0	6	1.5	10	2.5
ความผิดปกติหลังรักษาจะรีบไปพบแพทย์	363	90.8	10	2.5	27	6.8

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม เพื่อวิเคราะห์ในสมการถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression) โดยกำหนดตัวแปรทั้งหมด 13 ตัว คือตัวแปรต้น 12 ตัวแปร ได้แก่ 1) ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลมี 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ 2) ตัวแปรด้านการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุมี 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านที่ร่างกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านเศรษฐกิจ 3) การมองเห็นคุณค่าตนเอง มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้สึกต่อร่างกาย ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น ความสำเร็จของตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยใช้พฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรค พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย เป็นตัวกำหนด พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามปรากฏตามตารางที่ 4.8 โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.5.1 ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ เสนอผลตามลำดับตัวแปร ดังนี้

เพศ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุที่มีการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รายได้ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกัน

สรุป ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุกับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุเสนอผลตามลำดับตัวแปร ดังนี้

การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านจิตใจ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มีการเตรียมตัวด้านจิตใจที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านร่างกาย พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มีการเตรียมตัวด้านร่างกายมีพฤติกรรมสุขภาพดีมากกว่าผู้สูงอายุที่ไม่มีการเตรียมตัวด้านร่างกาย

การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มีการเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุด้านเศรษฐกิจ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มีการเตรียมตัวด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป ตัวแปรการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ ได้แก่ การเตรียมตัวด้านร่างกายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนการเตรียมตัวด้านจิตใจ การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัยและการเตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเป็นบางส่วน

สมมติฐานที่ 3 การมองเห็นคุณค่าตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมองเห็นคุณค่าตนเองกับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ เสนอผลตามตัวแปร ดังนี้

การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อร่างกายตนเอง พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มองเห็นคุณค่าตนเองต่อร่างกายมีพฤติกรรมสุขภาพดีมากกว่าผู้สูงอายุที่ไม่มองเห็นคุณค่าตนเองต่อร่างกาย

การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มองเห็นคุณค่าตนเองต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อความสำเร็จของตนเอง พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มองเห็นคุณค่าตนเองต่อความสำเร็จของตนเอง มีพฤติกรรมสุขภาพดีมากกว่าผู้สูงอายุที่ไม่เห็นคุณค่าตนเองต่อความสำเร็จของตนเอง

การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้สูงอายุในชุมชนแออัดที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีพฤติกรรมสุขภาพดีมากกว่าผู้สูงอายุที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สรุป ตัวแปรการมองเห็นคุณค่าตนเอง ได้แก่ การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อร่างกายตนเอง การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อความสำเร็จ การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนการมองเห็นคุณค่าต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเป็นบางส่วน

การแทนค่าคะแนนตัวแปรในสมการถดถอยพหุคูณ

การให้ค่าคะแนนตัวแปรในสมการถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple Regression) โดยแทนค่าคะแนนตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล	เกณฑ์การให้คะแนน
เพศชาย	1
เพศหญิง	0
อายุ	ลง ตามอายุจริง
การศึกษา	
ต่ำกว่าประถมศึกษา-ประถมศึกษา	0
สูงกว่าประถมศึกษา	1
รายได้	
ต่ำกว่า 5,000 –5,000 บาท	0
สูงกว่า 5,000 บาท	1
ตัวแปรการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ	
เตรียมตัวด้านจิตใจ	1
ไม่เตรียมตัวด้านจิตใจ	0
เตรียมตัวด้านร่างกาย	1
ไม่เตรียมตัวด้านร่างกาย	0
เตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย	1
ไม่เตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย	0
เตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ	1
ไม่เตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ	0

ตัวแปรการมองเห็นคุณค่าตนเอง ประกอบด้วย ความรู้สึกต่อร่างกายตนเอง ความรู้สึกระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จของตนเอง ความรู้สึกต่อความเชื่อมั่นในตนเอง แบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 3 ระดับ คือ จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง ให้คะแนน 3 2 และ 1 ตามลำดับในข้อที่ทำเป็นทางบวก และให้คะแนน 1 2 และ 3 ตามลำดับในข้อที่ทำทางลบ

ตัวแปรพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย พฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรค พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย แบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 3 ระดับ คือ จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง ให้คะแนน 3 2 1 ตามลำดับในข้อที่ทำเป็นทางบวก และให้คะแนน 1 2 และ 3 ตามลำดับในข้อที่ทำทางลบ

ตารางที่ 4.8

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ

ตัวแปร	B	Std.Err	Beta	t	Sig
เพศ	-8.85E-02	0.298	-0.015	-0.297	0.767
อายุ	-5.95E-03	0.021	-0.014	-0.287	0.774
การศึกษา	-0.122	0.046	-0.016	-0.301	0.764
รายได้	-0.342	0.346	-0.050	-0.988	0.324
การเตรียมตัวด้านจิตใจ	6.968E-02	0.037	0.097	1.901	0.058
การเตรียมตัวด้านร่างกาย	0.256	0.089	0.155	2.883	0.004**
การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย	5.502E-02	0.109	0.027	0.504	0.615
การเตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ	-0.250	0.210	-0.060	-1.190	0.235
ความรู้สึกร่างกายตนเอง	-0.126	0.059	-0.108	-2.154	0.032*
ความรู้สึกระหว่างตนเองกับบุคคล	0.183	0.102	0.103	1.790	0.074
ความสำเร็จของตนเอง	0.325	0.093	0.177	3.488	0.001***
ความเชื่อมั่นในตนเอง	0.225	0.072	0.163	3.114	0.002**
$R^2 = 0.182$		Sig 0.000			

*** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่ามีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 ตัวแปร คือ การเตรียมตัวร่างกาย ความรู้สึกร่างกาย ความสำเร็จของตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ที่มีอิทธิพล ร้อยละ 18.2 ($R^2 = .182$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์กันและปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีความสำคัญ หรือมีอิทธิพลมากที่สุด คือ การมองเห็นคุณค่าต่อความสำเร็จของตนเอง รองลงมาคือ การมองเห็นคุณค่าต่อความเชื่อมั่นในตนเอง การเตรียมตัวร่างกาย การมองเห็นคุณค่าตนเองต่อความรู้สึกร่างกายตนเองตามลำดับ

แผนภูมิที่ 4.1

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ

